

Cesty rozprávkami

Cesty rozprávkami

Ol'ga Cicuová

Cesty rozprávkami
Autor: Oľga Cicuová

Vydavateľ, tlač, väzba: Richard Lunter – Kicom
Telgárt 16, 976 73, IČO: 33826781
info@knihanaj.sk, www.knihanaj.sk
Vydanie prvé, rok 2014

Návrh obálky: Mgr. art. Karin Patúcová, ArtD.
Ilustrácie: Mgr. art. Ivan Patúc
Zalomenie: Zdeno Brontvay, PaedDr.
Korektúry: Jana Burdová

ISBN: 978-80-969949-6-0

© Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná, kopírovaná bez
písomného súhlasu majiteľa autorských práv.

Perloočka

Niekedy, veľmi dávno, bola jedna chalúpka. Na brehu mora stála ona a v nej žila krásna deva.

Vlasy až po zem dlhé mala, oči krásne čierne mala. Šikovná a zručná bola, len dlhé roky ako sirota sama žila. Po strýkovi, ktorý ju vychoval, mala starú rybársku sieť, s ktorou si ryby chytala a tým sa živila.

Až jedného dňa sa strhla na mori strašidelná búrka a víchrica. Celý deň a celú noc pršalo a silný vietor fúkal, až ráno sa všetko upokojilo. A tak sa vybrala dievčina von. Ako tak chodila po spustošenom brehu, našla potrhajúcu sieť, a v nej akéhosi čudného tvora. Bol napoly mŕtvy a ani človek ani ryba. Snažila sa ho dievčina zo siete vyslobodiť, ale celá sieť sa dotrhala, a keď skončila, našla mladého muža bez nôh, ale s rybáckym telom. Do tváre bol veľmi milý a v pažiach mal veľa sily. Tak sa ho pokúšala vzkriesiť, ale márne. Horko-tážko ho odviekla domov do svojej postieľky a celé dni a celé noci sa oňho starala. Po dlhom čase nastal deň a on sa prebral z dlhého blúznenia.

Opýtal sa kde je. Deva mu o všetkom porozprávala. O búrke a ako ho našla, k sebe domov priviedla a koľko dní a nocí sa oňho starala. Mládenec s rybím telom sa jej s úctou poďakoval a porozprával jej svoj nešťastný príbeh. Že je jediný potomok kráľa všetkých vôd, ktorý ho núti, aby si zobral za ženu zlú kráľovnú severných morí, ktorá je stará, zlá a k tomu aj škaredá. On to odmietol a preto ho otec z domova vyhnal. A že to jeho nešťastie je aj jeho prekatie, lebo ako polo-človek a polo-ryba nemôže žiť ani na suchu ani bez vody. Nevie, čo si počať. A tak po dlhom rozhovore mu dievčina navrhla, nech zostane u nej bývať, že je na brehu blízko vody a tam môže ostať dokedy len chce. A mládenec na to pristal. On sa postaral, aby na stole boli stále čerstvé ryby a ona o všetko ostatné. Žili tak spolu dlho či nedlho, až v nich rozkvitla láska. Lúbili sa až na život a na smrť. Po čase deva povila krásne dievčatko.

Mala vlásky čierne, červené líčka, modré očičká. Dali jej meno Perloočka. Ich šťastie netrvalo dlho, lebo vodný kráľ sa dozvedel o šťastí svojho syna. Chcel mu spôsobiť zármutok, a tak kráľ išiel jednej noci a uniesol si svoju vnučku do vodného kráľovstva. Do Perloočkinej kolisky vložil jeden rybí peniaz. Keďže Perloočka mala všetky schopnosti ako jej otec, nič sa jej pod vodou nestalo. A tak žila u dedka sedem rôčkov. Podrástla a bol z nej veľký huncút. Svojho deduška si tak omotala okolo prsta, že si už ani nevedel svoj život predstaviť bez nej.

A tých sedem rokov na brehu dievčina s milým v žiali a plači žili. Jedného dňa si šibalka Perloočka našla cestu do sveta otvorenú a veruže zo zvedavosti utiekla. Videla na brehu tvora, ktorý má dve ruky, ale spodok tela úplne iný ako má ona. Nedalo jej to pokoja a priplávala bližšie ku brehu a opýtala sa jej: „Ako to že nemáš plutvu ako ja, kto si a prečo nie si vo vode?“ „Tvor – dievčina, ktorá plačky a bosá chodila po brehu sa otočila na tú stranu, odkiaľ prichádzal tenký hlások. Odpovedala jej, že je človek, žena a matka, ktorá celé roky hľadá svoje stratené dievčatko, a že s druhom, ktorý je synom kráľa všetkých vôd ju majú radi a chcú ju naspäť. „A ty si kto?“

„Ja tiež poznám kráľa všetkých vôd a má jednu vnučku,

ktorú on sám vychováva a veľmi rád ju má.” Vtedy jej dievčina na to odvetila, že to je jej dcéra Perloočka. „Prosím, pozdravuj ju a povedz jej, že ani jediný deň neprešiel bez toho, aby sme na ňu nemysleli. Nech príde aspoň ku brehu, nech si ju vyobjímam a vybozkávam.“ Lenže Perloočka nepovedala nič a zmizla vo vode. Vrátila sa domov a zostala z toho príbehu veľmi smutná. Raz prišla k dedkovi kráľovi a opýtala sa ho: „Deduško môj, ja ako tvoja malá vnučka ťa mám veľmi rada. A ty, čo by si robil, keby sa mi niečo stalo, a ty by si o mňa navždy prišiel?“ Kráľ sa zháčil, ale po chvíli odpovedal, že by bol veľmi smutný, a že od smútku by mu puklo srdce. „Nemám nikoho, len teba“. Vzal si vnučku do náručia a slzy mu vošli do očí. V tom ho vnučka objala, dala na líce pusu a všetko mu povedala. Kde bola a čo videla. Ženu, ktorá veľmi plakala, lebo nevie nájsť svoje stratené dievčatko. Kráľ sa veľmi nahneval, ale potom sa nad tým poriadne zamyslel a všetko jej vysvetlil a vyrozprával. Dovolil vnučke vyjsť hore na pozemský povrch a stretnúť sa s mamou a otcom.

Dievčina zase stála pri brehu a čakala, či sa dievčička spod vody neobjaví. A zrazu tu bola. Vynorila sa blízko nej a začala ju vodou špliechať a tak sa hrali istý čas. Smiali sa a smiali od radosti, až sa dievčatko na ňu nepozrelo a prihovorilo sa: „Ja som tvoja stratená dcéra a ty si moja mama.“ Tá od radosti a plaču nevedela, čo skôr. Vzala dievčatko s plutvou a zobrala ju ku svojmu manželovi, jej otcovi. Šťastie bolo preveľké, slzy tiekli potokom. Nakoniec bolo všetko dobré. Otec so synom sa zmierili a kráľ si privítal svoju nevestu, ale vnučky sa nevzdal.

Takže Perloočka raz bola tu a raz tam a tak žili všetci spokojne a šťastne až do smrti, kde visel zvonec, ktorý zvonil na koniec.

Deduško samotár

Raz, za dávnych čias, kde bolo a nebolo, žil na kraji lesa v malej chalúpke dedko staručký ako samotný les. Sám si tam žil a bolo mu smutno. Dlhé dni a noci myslel na to, kto sa oňho postará, keď s ním bude horšie. Až jedného večera sa mu prisnil sen, v ktorom sa mu prihovoril drevený peň. „Neplač toľko. Nerozmýšľaj, choď do lesa temného, najhustejšieho, kde stojí starý dub. O polnoci podíď k nemu a čakaj čo sa bude diať.“ Starček sa ráno zobudil a pomyslel si, že aký mal čudný sen. Prešiel deň a už sa blížilo ku noci a veruže dedko neurobil tak, ale išiel spať. Prišla polnoc, a aj tejto noci sa mu prisnil ten istý sen. A do tretice aj tretiu noc. Po tretej noci sa ale rozhodol, že veru pôjde tam a presvedčí sa o tom, čo ten peň mu chce. Prišla noc a dedko sa dal na cestu. Išiel a išiel, až prišiel na to miesto, sadol si a čakal, čo sa bude diať. Mesiac a hviezdy svietili ako nikdy predtým, všade bola tma a ticho. Dedko bol unavený, oprel sa o strom a zaspal. Z ničoho nič sa strhla búrka, hromy praskali a blesky šľahali ako keby chceli celý svet skántriť, až

naraz sa rozsvietila jasná žiara, z ktorej vystúpila pekná víla s novorodeniatkom v náručí. Dedko len stál a čakal čo sa stane, keď vtom víla prehovorila: „ Dobrý večer deduško, pomôžte mi, prosím vás. Narodila sa mi dcérka, ale v našom svete zostať nemôže, lebo ju víla-kráľovná skántri a zo sveta ju znesie. Ujmi sa jej a vychovaj ju ako svoju. Ja budem nad vami stále bdieť a obom vám pomáhať.“

Dedko bez slov natiahol ruky a vzal si dievčatko. V tom sa víla poďakovala a zmizla. Dedko sa s malým dievčatkom pobral domov. Najprv nevedel čo skôr, bál sa jej čo i len dotknúť, ale pomaličky si zvykol, a ani sa nenazdal a deň za dňom bežal. Dal jej meno Malinka, pretože bola taká malinká. Rok ku roku pribúdala a Malinka rástla ako z vody. Aj do krásy, aj do múdrosti vyrástla. Deduško mu vravela a o dom sa mu starala, navarila, napiekla.

Veru veru moji milí ani by ste neverili, aká krásavica sa z nej stala. Deduško od radosti až tak žasol, že už nebol sám, že sa mal s kým konečne porozprávať, najesť a mal ho kto doma čakať. Až raz sa dedko nešťastne pošmykol, spadol a obe nohy si zlomil. Uľahol do postele a bedákal, čo bude ďalej.

Zavolať si Malinku k sebe k posteli a celý jej príbeh jej vyrozprával. Odkiaľ ju má a keby nebodaj zomrel, aby vedela kde má ísť, aby neostala sama mladá v lese. A tak, keď deduško zaspal tuhým spánkom, išla Malinka na to miesto, čo jej dedko opísal. Presne o polnoci pri starom dube začala Malinka prosiť: „Mamička moja, prosím, vyslyš ma. Nemohla som byť s tebou od útleho malička, ale človečik, čo ma vychoval, dobre sa o mňa postaral, varoval ma, rád ma mal. Preto teraz, keď viem celú pravdu, prosím, príď dole ku mne, objím ma. Príď a pomôž, nech sa znovu uzdraví a na nohy sa postaví.“

A začala horko plakať. Ale ten plač bol vyslyšaný. Víla, matka, čo jej srdce zvieralo, začula plač svojej dcéry a ponáhľala sa za ňou na zem. Začala búrka s hromami a bleskami. Z jasného lúča vyšla víla. Malinka sa k nej rozbeh-

la a navzájom sa objali. Dlho sa rozprávali a víla jej všetko porozprávala. Ako sa narodila z pravej lásky. Ale otec jej zomrel hlboko v lese, keď sa o tom víla kráľovná dozvedela. Nevedela o tom, že pod srdcom nosím dieťa. Keby sa to vtedy dozvedela o tebe, aj teba by zabila. Tak som ťa dala láskavému deduškovi, nech si ťa vychová, aby sám nebol na starobu, a pre mňa by si nažive ostala. Malinka v tom skríkla: „Zabudli sme na deduška! Prosím, pod' so mnou, pomôž mu. Nohy má boľavé, oči slabé. Teraz je rad na tebe.“ Víla dala Malinke jeden veľký krčah plný čistej slanej vody: „Tu máš Malinka, toto sú moje slzy, ktoré som vyronila pre teba. Majú zázračnú moc. Chod' domov a kým dedko spí, umy mu obe oči. Bude vidieť ako predtým. Poutieraj mu aj nohy a ony sa zahoja.“

Ponáhľala sa Malinka domov a kým dedko spal, učinila tak, ako jej víla kázala. Umyla dedkovi obe oči a ručníkom poutierala obe nohy. Ráno si od únavy viac pospala. No ale, keď sa zobudila, deduško už stál na nohách. Pracoval okolo dvora a videl ako nikdy predtým. Malinka zhíkla od radosti a objala ho. Nažívali si ďalej v pokoji a šťastí, no a čo bolo ďalej, to je už ďalší príbeh.

Zázračný púčik

Niekedy, kedysi veľmi dávno žil jeden starý kráľ. Mal obrovský palác. Bol veľmi bohatý a mocný vladár. Mal ženu, kráľovnú nevidanej krásy. Kráľ ju miloval nadovšetko na svete. Dával na ňu pozor ako oko v hlave. Ale mali spolu obaja jeden veľký zármutok. Nemali detičky, a to ich veľmi zarmucovalo. Dni a roky ich spoločného života len tak leteli a ich mladosť sa im napĺňala.

A čím ďalej spolu žili, tým viacej strácali spoločnú nádej na potomka. Až jedného dňa, keď slnko veľmi páliło a bolo neznesiteľne horúco, kráľovná si išla po obede ľahnúť, lebo bola veľmi ospanlivá. Len čo si ľahla, prisnil sa jej čudný sen. Akoby v sadoch kráľovskej záhrady vyrástol jeden krásny strom nevidanej krásy s kvetmi. Len jeden jediný kvet nebol rozkvitnutý, bol to púčik a ako keby volal na kráľovnú: pod', odtrhni si ma, ovoňaj ma a do vázičky na stolček pri postieľke tvojej polož ma. Budeš mať zo mňa veľkú radosť. Keď sa prebudila, nepozdával sa jej ten sen ako obyčajný sen a nevedela si poradiť. Išla za kráľom a všetko mu vyrozprávala. On tiež mal z toho veľkú hlavu, že čo to asi môže znamenať.

Tak teda poďme tam a pozrime sa čo sa deje. Tak aj bolo. Išli kráľ a kráľovná do kráľovských záhrad a vskutku tam bol jeden rozkvitnutý strom. Bola to nádhera čo i len naňho pozrieť. Bol plný kvetov a každý kvet mal inú farbu. Len jeden jediný púčik bol na jednom konáriku nerozkvitnutý. Kráľovná podišla k stromu, odtrhla si konárik s púčikom, zhlboka sa nadýchla a privoňala k nemu. Stal sa zázrak zázračný, keď v tom momente kráľovná precitla v ťarchavosti a pocítila prvé pohyby dieťaťatka. Bola rada, a tak si to overili. Zavolali lekára, a ten ju vyšetril. Potvrdil to. Bola ťarchavá. Kráľ a kráľovná sa veľmi tešili. Kráľovná si púčik dala do pohára na stolík vedľa postele a ľahla si spať. Ráno po prebudení pocítila kráľovná veľké bolesti a to potomok sa už pýtal na svet. Na pravé poludnie sa

narodil krásny chlapec. Biele vlásy mal, modré očká, silný a zdravý bol. Dali mu meno Jerguš. Vyrastal ako z vody. Zo dňa na deň mužnel a silnel a kráľ ho všetkému záuľal, aby jedného dňa múdry kráľ bol z neho.

Keď dovŕšil osemnásť rokov, kráľ usporiadal veľký ples, aby prišlo čo najviac krásnych dievčín, nech si mladý kráľovič nájde peknú a múdru ženu. Na zámku v kuchyni sa celé dni a noci varilo a pieklo. Chystali sa na veľkú hostinu. Večer začala hudba hrať a hrala až do bieleho rána. Kráľovič chodil pomedzi vznešené dámy a hľadal, ale nenašiel medzi nimi ani jednu, ktorá by ho niečím zaujala. Až na sklonku polnoci sa zrazu zjavila krásna deva. Spanilá, perlami vyšívané rúcho na sebe mala, obuté strieborné črievičky a vlásy ako zo zlata. Cupitala pomaličky sem a tam a každý, okolo koho prešla onemel a ku slovu sa nedostal, tak s údivom na ňu pozeral. Kráľovič si ju hneď všimol a do tanca vyzval. Tancovali spolu, a o polnoci zmizla bez jediného slovíčka. Všade ju hľadali, kráľovič bol celý bez seba, a tak sa na jeho želanie konal bál aj na druhý